

Sygn. akt VU 1874/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Marek

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 01 lutego 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego

na skutek odwołań W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 września 2012 r. i 14 listopada 2012 roku

znak (...), (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 września 2012 r. i 14 listopada 2012 r. znak (...), (...) w ten sposób, że do obliczenia wysokości kapitału początkowego jako okres składkowy zalicza wnioskodawcy W. W. okres jego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę od 01 sierpnia 1996 r. do 01 grudnia 1996 r. w PHU (...) Sp. z o.o. w L.,

II. w pozostałym zakresie odwołania oddala.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił wnioskodawcy wartość kapitału początkowego, który wyniósł 130.138,03 zł. Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru przyjęto dochód z 10 lat kalendarzowych od 1989 do 1998 r. ZUS wskazał, że na podstawie przedłożonej dokumentacji zastępczej tj. kserokopii kartotek wynagrodzeń wyliczono kwoty opisanych składników wynagrodzenia, które stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Wskazano także, że do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględniono okresów: od 27 czerwca 1974 r. do 7 maja 1976 r. ze względu na brak na świadectwie pracy daty urodzenia, wymiaru czasu pracy i informacji o urloпах bezpłatnych, od 1 kwietnia 1977 r. do 21 kwietnia 1997 r. – gdyż dokumenty będące w posiadaniu ZUS nie potwierdzają zatrudnienia w tym okresie oraz od 1 sierpnia 1996 r. do 1 grudnia 1996 r. ze względu na brak zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego.

Kolejną decyzją z dnia 14 listopada 2012 r. organ rentowy ponownie ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy tym razem na kwotę 138.109,29 zł. Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru przyjęto dochód z 20 lat wybranych z okresu aktywności zawodowej wnioskodawcy od 1974 r. do 1998 r. Do stażu pracy doliczono okres zatrudnienia wnioskodawcy od 27 czerwca 1974 r. do 7 maja 1976 r. Do ustalenia podstawy wymiaru w 1973 r. nie przyjęto kwoty

wskazanej w legitymacji ubezpieczeniowej 9.7242 zł ponieważ wykazano przeciętny miesięczny zarobek w kwocie 8103 zł. (za 12 miesięcy) a wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) od 1 października 1973 r. a zatem tylko przez 3 miesiące w 1973 r. Za okres od 1 października 1973 r. do 31 grudnia 1973 r. oraz za okresy zatrudnienia, za które wnioskodawca nie przedłożył dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętego wynagrodzenia przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tych okresach.

Odwołania od powyższych decyzji złożył wnioskodawca, który - po ostatecznym sprecyzowaniu żądania na rozprawie - wniósł o przeliczenie kapitału początkowego w ten sposób, aby:

- za 1973 r. przyjąć wynagrodzenie w kwocie wynikającej z wpisów w ksiąteczce ubezpieczeniowej tj. 8103 zł miesięcznie,
- przyjąć za okres zatrudnienia w (...) tj. od 27 czerwca 1974 r. do 7 maja 1976 r. średnie miesięczne wynagrodzenie w kwocie 9.000 zł (gdyż w zakładzie tym zarabiała od 8 do 15 tysięcy miesięcznie),
- do stażu pracy zaliczyć okres zatrudnienia od 1 sierpnia 1996 r. do 1 grudnia 1996 r. w spółce (...) w L..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty wskazane w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W okresie od 1 października 1973 r. do 8 czerwca 1974 r. wnioskodawca zatrudniony był w (...) SA Oddział Zakłady (...) w L. jako ślusarz mechanik maszyn i urządzeń górniczych pod ziemią. W zaświadczeniu Rp7 z dnia 11 grudnia 2012 r. uzyskanym od tego pracodawcy za okres od 1 października 1973 r. do 31 grudnia 1973 r. wskazano wynagrodzenie (zasadnicze) w kwocie 7446 zł. Za 1973 r. wnioskodawca uzyskał też z tego zakładu wpis w ksiąteczce ubezpieczeniowej w części dotyczącej wysokości zarobków. Wskazano tam, że w 1973 wynagrodzenie wnioskodawcy wynosiło 8103 zł. Jako łączną kwotę wynagrodzenia za ten rok wpisano natomiast kwotę 18.646 zł., która została przekreślona i zastąpiona kwotą 97.242 zł

D: kserokopia świadectwa pracy z (...) SA Oddział Zakłady (...) w L. k. 8 oraz kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 66

W okresie od 27 czerwca 1974 r. do 7 maja 1976 r. oraz od 22 kwietnia 1977 r. do 31 października 1983 r. wnioskodawca zatrudniony był jako blacharz samochodowy w (...) Stacja Obsługi w L.. Wnioskodawca pracował tam w systemie akordowym. Każdy blacharz pracował indywidualnie na siebie. Mistrz przydzielał zadania do wykonania. Po wykonaniu zadania mistrz sprawdzał jakość wykonania pracy i odbierał zrobione samochody na lakiernię. Zadania były określane w ten sposób, że był do zrobienia określony samochód, mistrz wyceniał wartość robót do wykonania w poszczególnych wydziałach typu blacharnia, lakiernia. Blacharze mieli 30% prowizji od wartości danej pracy. Wartość robót w poszczególnych miesiącach a co za tym idzie wynagrodzenie akordowe w tych miesiącach było różne.

d: - zeznania świadków K., E. K. i T. M. oraz przesłuchanie wnioskodawcy k. 74-75

W okresie od 1 sierpnia 1996 r. do 1 grudnia 1996 r. (i dalej do 30 czerwca 2006 r.) wnioskodawca zatrudniony był jako blacharz samochodowy w PHU (...) Sp z.oo w L.. Pracodawca odprowadzał od wynagrodzenia wnioskodawcy składki na ubezpieczenia społeczne.

D: akta osobowe i płacowe wnioskodawcy z PHU (...) sp. z o o. w L.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie jedynie częściowo.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy (01 stycznia 1999r.) opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca domagał się zmiany obu zaskarżonych decyzji w ten sposób, aby do przeliczenia kapitału początkowego przyjąć:

- za rok 1973 wynagrodzenie w kwocie wynikającej z wpisów w książeczce ubezpieczeniowej (k. 73 akt sprawy) tj. 8.103 zł m-cznie,
- w okresie zatrudnienia w (...) we W. średnie wynagrodzenie 9.000 zł miesięcznie,
- do stażu pracy okres od 01 sierpnia 1996 r. do 01 grudnia 1996 w spółce (...) w L..

Tylko to ostatnie żądanie wnioskodawcy było – w ocenie sądu - zasadne. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wnioskodawca w okresie od 01 sierpnia 1996 r. do 01 grudnia 1996 zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w spółce (...) w L.. Dokumenty płacowe przedłożone przez tego pracodawcę świadczą o tym, że – wbrew twierdzeniom organu rentowego - wnioskodawca był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego a od wynagrodzeń odprowadzane były składnik ubezpieczeniowe. Nawet jednak, gdyby pracodawca zaniedbał swoje obowiązki w tym zakresie, to nie może to pracownika pozbawić prawa do zaliczenia tego okresu do stażu pracy. Zatrudnienie pracownicze stanowi bowiem obowiązkowy tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym i to na płatniku (w tym wypadku jest nim pracodawca) ciąży obowiązek prawidłowego zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń i odprowadzania stosownych składek od wynagrodzenia.

Nie były natomiast zasadne pozostałe żądania, bowiem wnioskodawca – działający przecież poprzez profesjonalnego pełnomocnika - nie udowodnił okoliczności, na które się powoływał (art. 6 k.c.), a postępowanie sadowe – także w sprawach ubezpieczeniowych - ma charakter kontradyktoryjny.

Wnioskodawca próbował dowodzić wysokość zarobków w okresie od października 1973 r. do grudnia 1973 r. oraz w okresie zatrudnienia w (...) we W. (od 27 czerwca 1974 r. do 7 maja 1976 r. oraz od 22 kwietnia 1977 r. do 31 października 1983 r. Ogólną regulację w zakresie sposobów dowodzenia wysokości zarobku lub dochodu dla celów emerytalno – rentowych zawiera rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412). Jak stanowi § 21 ust 1 tego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Dokumenty takie są podstawowym dowodem na okoliczność wysokości osiąganych dochodów dla organu rentowego rozpoznającego wniosek ubezpieczonego. Natomiast nie ulega wątpliwości – w świetle stanowiska reprezentowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego – że wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi. Nie obowiązują wówczas ograniczenia, co do środków dowodowych określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów (por. wyroki SN z dnia 14 czerwca 2006r., I UK 115/06 oraz z dnia 25 lipca 1997r., IIUKN 186/97).

Z tych względów Sąd dopuścił w sprawie dowody z dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę - w szczególności wpisów w książeczce ubezpieczeniowej oraz zeznań świadków. Dowody te jednak nie dają żadnej pewności (precyzji, która jest przecież niezbędna w kwestii dotyczącej podstawy wymiaru kapitału początkowego) w zakresie wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy. Rację ma organ rentowy wskazując (k. 68), że wobec skreśleń i sprzeczności pomiędzy wynagrodzeniem miesięcznym i rocznym nie można było przyjąć za miarodajne wpisów w książeczce

ubezpieczeniowej w zakresie wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy za 1973 r. Nie zostały także należycie udowodnione zarobki wnioskodawcy otrzymywane podczas zatrudnienia w (...)W.. Wnioskodawca wynagradzany był tam według ilości pracy (praca akordowa). Wysokość zarobków w poszczególnych miesiącach była zatem różna. Brak dokumentów potwierdzających to wynagrodzenie, a zeznania świadków były ogólne. Wskazywali oni wprawdzie kwoty, ale podawali je w przybliżeniu wskazując na wynagrodzenie od 8 tys. do 12 tys. m-cznie (świadek K.) lub od 13 do 17 tysięcy m - cznie (świadek K.). Nie są to dane wystarczające do przyjęcia konkretnych kwot za te okresy do wliczenia ich celem obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji.